

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Asan/20/2017
Identifikačné číslo spisu: 8016200885
Dátum vydania rozhodnutia: 27.11.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8016200885.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a z členiek senátu JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci žalobcu: R. M. - R., so sídlom Pod Táborom 11680/37, Prešov, právne zastúpeného JUDr. Ladislavom Miklošom, advokátom so sídlom Vodná 6, Košice, proti žalovanému: Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie, so sídlom v Bratislave, Prievozská 32, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č.k.: SK/0458/99/2016 zo dňa 11. novembra 2016, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 6Sa/24/2016-46 zo dňa 24. mája 2017, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 6Sa/24/2016-46 zo dňa 24. mája 2017 z a m i e t a .

Žalobcovi p r i z n á v a právo na náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

I.

Rozhodnutie krajského súdu

1. Krajský súd v Prešove napadnutým rozsudkom č. k. 6Sa/24/2016-46 zo dňa 24. mája 2017 rozhodnutie Slovenskej obchodnej inšpekcie, Ústredného inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie č.k.: SK/0458/99/2016 zo dňa 11. novembra 2016 zrušil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania.

2. Z predloženého administratívneho spisu žalovaného krajský súd zistil, že Slovenská obchodná inšpekcia, Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Prešove pre Prešovský kraj v administratívnom konaní vydal dňa 23.06.2016 rozhodnutie č. P/0096/07/16, ktorým uložil žalobcovi pokutu vo výške 600,- Eur pre porušenie povinnosti predávajújúceho podľa zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení

neskorších predpisov (ďalej len zákon o ochrane spotrebiteľa, alebo zákon č. 250/2007 Z.z.) vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobku podľa § 16 ods. 1 citovaného zákona, ku ktorému došlo tým, že žalobca spotrebiteľom - inšpektorom na 1 ks/lit. Oleja CASTROL Magnatec 5W-40 á 8,03 €/ks (účtované 7,23 Eur, teda o 0,80 Eur) menej zakúpený v kontrolnom nákupe, doklad o kúpe výrobku nevydal v žiadnej forme. Toto bolo zistené pri výkone kontroly dňa 08.04.2016 v prevádzkarni žalobcu I. R., H. Q. XXXXX/XX, o výsledku ktorej bol spísaný Inšpekčný záznam zo dňa 08.04.2016. Podľa Inšpekčného záznamu kontrola bola zameraná na dodržiavanie platných právnych predpisov pri predaji, dodávaní výrobkov a poskytovaní služieb na vnútornom trhu podľa zákona č. 128/2002 Z.z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona o ochrane spotrebiteľa, zákona č. 18/1996 Z.z. o cenách v znení neskorších predpisov a zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu č. P/0096/07/16 zo dňa 23.06.2016, podal žalobca odvolanie. O odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu rozhodol žalovaný napadnutým rozhodnutím č. SK/0458/99/2016 zo dňa 11.11.2016, ktorým odvolanie žalobcu zamietol a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdil.

3. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách ustanovení zákona č. 250/2007 Z.z., citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 1, § 16 ods. 1, § 24 ods. 1 a súčasne v intenciách ustanovení zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len správny poriadok), citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 3 ods. 1, 2 5, § 21 ods. 1, § 47 ods. 1, 2 postupom podľa ustanovení tretej časti prvej a druhej hlavy Správneho súdneho poriadku a dospel k záveru o dôvodnosti žaloby.

4. Krajský súd poukazom na skutkové okolnosti a právnu úpravu ustanovenú v § 47 ods. 1, 2 správneho poriadku konštatoval, že výrok rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu spĺňa všetky kritériá uvedené v § 47 ods. 2 správneho poriadku. Je z neho zrejmé, čo bolo predmetom rozhodovania, na základe ktorého ustanovenia právneho predpisu prvostupňový správny orgán rozhodoval, popis skutku, kedy k porušeniu povinnosti žalobcu došlo, teda miesto a čas, kedy sa skutok stal (08.04.2016 v prevádzkarni Autosúčiastky VALDO, Pod Táborom 11680/37, Prešov). Výrok rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu je súladný aj podľa judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej vymedzenie predmetu konania vo výroku rozhodnutia o správnom delikte musí spočívať v špecifikácii deliktu tak, aby sankcionované konanie nemohlo byť zameniteľné s iným konaním a tento záver má oporu priamo v ust. § 47 ods. 2 správneho poriadku. Záver o nevyhnutnosti úplnej špecifikácie príslušného správneho deliktu z hľadiska vecného, časového a miestneho plne korešponduje aj s medzinárodným záväzkom Slovenskej republiky, pretože i na rozhodovanie o správnych deliktach je potrebné aplikovať požiadavky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách. Z čl. 6 ods. 1 Dohovoru vyplýva, že veci priestupkové a veci správnych deliktov je potrebné považovať v zmysle ustálenej Štrasburskej judikatúry za veci, ktoré majú charakter konania o trestnom obvinení. V danej súvislosti správny súd poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Sžo/33/2014.

5. Za nedôvodnú krajský súd považoval aj námietku žalobcu, že administratívny spis žalovaného nie je žurnalizovaný, pričom poukazoval na skutočnosť, že rozhodnutia správnych orgánov okrem spisovej značky neobsahujú čísla listov a argumentoval túto skutočnosť vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z.z. o spravovacom a kancelárskom poriadku pre súdy. K uvedenej námietke správny súd konštatoval, že správny poriadok ani osobitný právny predpis nemá osobitnú úpravu, ako majú správne orgány v správnom konaní žurnalizovať spisy. Žurnalizáciu administratívneho spisu robí správny orgán priebežne tak, aby poskytovala prehľad, čo sa v ktorom štádiu konania v spise nachádza, kedy, od koho a aká písomnosť sa do spisu vkladá, t.j. aby zo spisu bol zrejmý postup správneho orgánu v konaní, aby sa v ňom nachádzali všetky podklady, ktoré posudzoval, aké dôkazy vykonal a z ktorých vychádzal pri vydávaní rozhodnutia. Správny súd konštatoval, že vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z.z. sa na orgány verejnej správy v danom prípade nevzťahuje. Administratívny spis žalovaného v predmetnom konaní obsahuje všetky listiny a

korešponduje s celým priebehom administratívneho konania so žalobcom. Obsahuje všetky listiny, ktoré tvorili podklad pre rozhodnutie žalovaného. Pokiaľ žalobca poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Sžf/10/2010, v tomto prípade sa na toto konanie citované rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nevzťahuje. Z odôvodnenia tohto citovaného rozhodnutia je nesporné, že išlo o administratívny spis daňových orgánov a že v administratívnom spise, ktorý bol predložený správne súdu v konaní, nebol predložený administratívny spis úplný (kompletný).

6. Krajský súd ďalej poukazom na to, že správne konanie je spravidla ovládané zásadou písomnosti a neverejnosti, uviedol, že ústne konanie sa preto vo všeobecnosti na rozdiel od súdneho konania nevyžaduje; správne orgány nariaďujú ústne pojednávanie iba vtedy, ak to vyžaduje povaha veci; ústne pojednávanie je charakteristické predovšetkým v tom, že v ňom vystupuje viac účastníkov, často s protichodnými záujmami; cieľom ústneho pojednávania je preto predovšetkým zistiť skutočný stav veci a odstrániť rozpory medzi účastníkmi. Správny súd konštatoval, že v predmetnom konaní, ako vyplýva z obsahu administratívneho spisu žalovaného, správne konanie o uložení pokuty žalobcovi začalo na podklade inšpekčného záznamu o výkone kontroly, ktorá bola v prevádzkarni žalobcu vykonaná dňa 08.04.2016 a ktorú vykonali inšpektori Slovenskej obchodnej inšpekcie (prvostupňového správneho orgánu). Z obsahu inšpekčného záznamu vyplýva, že inšpektori vykonali u žalobcu kontrolný nákup 1ks/lit. Oleja CASTROL Magnatec 5W-40, za ktorý im bola účtovaná cena 7,25 Eur a na ktorú im nebol vydaný doklad o kúpe výrobku zo strany žalobcu. Žalobca využil svoje právo vyjadriť sa k zisteným nedostatkom a jeho vyjadrenie tvorí prílohu tohto inšpekčného záznamu, kde predavač žalobcu tvrdí, že doklad o kúpe výrobku v cene 8,30 Eur vydal a že kontrolný nákup vykonal iba jeden inšpektor a až po vykonaní kontrolného nákupu sa k nemu pridala ďalšia inšpektor a tvrdil, že až potom inšpektor tvrdil, že doklad o kúpe nebol vydaný. Na tejto skutočnosti trval žalobca aj v prípade vyjadrenia sa k oznámeniu o začatí správneho konania a odvolania proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu, v ktorých spochybňoval čas začatia výkonu kontroly 10.30 hod. a hodinu vyhotovenia dokladu o kúpe vydaného inšpektorom, ktorý nepovažoval za presný a objektívny. V predmetnom prípade teda existovali v konaní popri sebe dve tvrdenia, t.j. tvrdenie žalobcu, že doklad o kúpe výrobku riadne vydal a tvrdenie inšpektorov, že im doklad o kúpe vydaný nebol. Teda existovali v konaní rovnocenné, pritom protichodné vyjadrenia týkajúce sa samotného protiprávneho konania žalobcu.

7. Krajský súd tiež konštatoval, že žalovaný sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia s uvedenou skutočnosťou dôsledne nevyrovnal. Správne orgány vo svojich rozhodnutiach iba formálne skonštatovali výsledok kontroly z inšpekčného záznamu a tvrdenia žalobcu považovali za účelové. Podľa názoru správneho súdu v konaní o správnom delikte nesmie byť na ujmu objektívnosti zistenia skutkového stavu, aby dve skupiny rovnocenných dôkazov boli vyhodnotené v prospech jednej len preto, že ide o dôkaz produkovaný orgánom verejnej správy, ktorý z titulu postavenia v pozícii orgánu štátu musí byť považovaný za neomylný a nespochybniteľný, avšak na druhej strane môže byť jediným usvedčujúcim a nespochybniteľným dôkazom, najmä ak protichodný dôkaz neexistuje alebo je pochybný. Vyjadrenie žalobcu k inšpekčnému záznamu po vykonaní kontroly má rovnakú dôkaznú váhu ako tvrdenie inšpektorov Slovenskej obchodnej inšpekcie.

8. Ďalej krajský súd uviedol, že samotná kontrola, resp. výstupy z nej (inšpekčný záznam) ešte nezasahujú do sféry subjektívnych práv kontrolovaného subjektu. K takémuto zásahu môže dôjsť až v prípade, keď bude následne začaté správne konanie a vydané rozhodnutie. Súčasne platí, že aj keď výsledky kontroly majú byť podkladom pre začatie správneho konania a jedným z dôkazov pre vydanie rozhodnutia, samy o sebe nenahrádzajú, ani nemôžu nahradiť dokazovanie vykonané postupom stanoveným správnym poriadkom. Inšpekčný záznam je síce obvykle podstatným zdrojom pre zistenie skutkového stavu veci v správnom konaní, ide však iba o jeden zo skutkových podkladov pre rozhodnutie a nie je vylúčené i vykonanie ďalších dôkazov (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 3As 167/2014-41 zo dňa 09.03.2016). V predmetnom konaní správne orgány neodstránili dokazovaním, napr. konfrontáciou inšpektorov a žalobcu, prípadne predavača existujúce protichodné tvrdenia a teda nedostatočne zistili skutočný stav veci.

9. Podľa názoru krajského súdu úlohou správneho orgánu je zistiť skutkový stav tak, aby bolo bez

akýchkoľvek pochybností zrejme a preukázané, že sa skutok stal a že sa ho dopustil žalobca. Pokiaľ správne orgány bez akýchkoľvek pochybností nepreukážu, že sa skutok stal a spáchal ho žalobca, nemožno dospieť k výroku o porušení právnej povinnosti žalobcom len na základe tvrdenia z jediného zdroja - inšpekčného záznamu, ktorému dá správny orgán prednosť pred rovnocenným vyjadrením účastníka konania. V danej súvislosti správny súd poukázal na názor vyplývajúci z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Sžd/39/2012 zo dňa 20.02.2014).

10. Krajský súd uviedol, že z obsahu predmetného inšpekčného záznamu vyplýva, že jeho obsahom je zaznamenanie priebehu výkonu kontroly s uvedením dátumu a miesta jej realizácie, zúčastnených osôb, opisu kontrolných zistení s konštatovaním porušenia zákona, s väzbou na konkrétne zákonné ustanovenia, vyjadrenia žalobcu, prijatých opatrení a pokynov, podpis zúčastnených osôb podľa § 6 ods. 2 zákona o štátnej kontrole. Z vyjadrenia žalobcu, ako aj z vyjadrenia povereného zástupcu žalovaného na nariadenom pojednávaní je nesporné, že inšpekčný záznam v časti vykonania kontrolného nákupu nebol zaznamenaný tak ako sa v skutočnosti stal a že je pravdou ako tvrdí žalobca, že kontrolný nákup vykonal iba jeden inšpektor, nie obaja inšpektori, ktorí vykonávali kontrolu. Teda nezaznamenáva výkon kontroly tak, ako sa v skutočnosti vykonala.

11. Krajský súd dospel k záveru, že odôvodnenie rozhodnutia žalovaného je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, keďže žalovaný sa s námietkami žalobcu ku skutočnému výkonu kontroly, ktorý je zaznamenaný v inšpekčnom zázname, žiadnym spôsobom nevyrovnal. Správny súd rozhodnutie žalovaného podľa § 191 ods. 1 písm. d/ a e/ S.s.p. zrušil.

12. O nároku žalobcu na náhradu trov konania krajský súd rozhodol podľa ust. § 167 a § 175 S.s.p. a žalobcovi ako úspešnému účastníkovi konania priznal nárok na náhradu trov konania, poukazom na to, že podľa § 175 ods. 2 S.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

II.

Kasačná sťažnosť žalovaného

13. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal žalovaný v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť. Navrhoval, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove 24. mája 2017, č. k. 6Sa/124/2016-46, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a žalobcovi nepriznal náhradu trov konania.

14. V dôvodoch kasačnej sťažnosti žalovaný namietal, že krajský súd porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p.). Nesprávne právne posúdenie žalovaný videl v tom, že v danom prípade v bode 53 rozsudku krajský súd uviedol, že v uvedenom prípade existovali v konaní popri sebe dve protichodné tvrdenia a to tvrdenie žalobcu, že doklad o kúpe výrobku vydal a tvrdenie inšpektorov SOI, že im doklad o kúpe vydaný nebol. Žalovaný rovnako nesúhlasil s tvrdením krajského súdu v bode 54 rozsudku, že žalovaný sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia s odvolacími dôvodmi žalobcu dôsledne nevyrovnal. Nesúhlasil ani s tvrdením krajského súdu v bode 56 rozsudku, že nemožno dospieť k výroku o porušení právnej povinnosti žalobcom len na základe tvrdenia z jedného zdroja inšpekčného záznamu, ktorému dal správny orgán prednosť pred rovnocenným vyjadrením účastníka konania.

15. Žalovaný vyslovil názor, že rozhodnutie, napadnuté žalobou, bolo vydané v súlade s platnou právnou úpravou, na základe spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci, pričom správne a orgány v danom prípade postupovali v súlade so zásadami správneho konania, s námietkami a podkladmi predloženými

žalobcom sa správne orgány pri rozhodovaní podrobne zaoberali, svoje skutkové ako aj právne závery v odôvodnení rozhodnutí náležite odôvodnili. Tvrdil, že v predmetnom prípade bola zo strany správneho orgánu zachovaná povinnosť presne a úplne zistiť skutočný stav veci vrátane zaobstarania si potrebných dokladov pre rozhodnutie, správny orgán neuprednostňoval inšpekčný záznam pred rovnocenným vyjadrením žalobcu, naopak vyjadrenie žalobcu bolo súčasťou podkladov, na základe ktorých sa zistil skutkový stav. Poukazom na právnu úpravu ustanovenú v § 34 ods. 4 správneho poriadku uviedol, že správny orgán je oprávnený rozhodnúť, ktoré dôkazy netreba vykonať, a preto v prejednávacom prípade, nakoľko žalovaný mal skutkový stav za dostatočne preukázaný, potrebu ďalšieho dokazovania nevidel, keď žiadne zo skutočností uvádzaných žalobcom nemali na skutkový a právny základ rozhodnutia vplyv. Námietky žalobcu považoval za účelové spochybňovania výkonu samotnej kontroly, ktorú vykonávajú inšpektori, ktorí sú na výkon svojej činnosti odborne spôsobilými osobami.

16. Žalovaný ďalej tvrdil, že po dôkladnom zvážení všetkých dokumentov a vyjadrení vrátane žalobcových došlo k vydaniu prvostupňového rozhodnutia, ktoré bolo po odvolaní žalobcu žalovaným potvrdené. V prípade námietky krajského súdu, že nemožno dospieť k výroku o porušení právnej povinnosti žalobcom len na základe tvrdenia z jediného zdroja - inšpekčného záznamu, uviedol, že na inšpekčný záznam nemožno nahliadať ako na jediný zdroj, z ktorého správny orgán čerpal pri vydávaní rozhodnutia, nakoľko inšpekčný záznam je dokument, ktorý tvorí súbor informácií, vrátane vyjadrení kontrolovaného subjektu, obrazových príloh a obsahuje podrobný opis vykonávanej kontroly zo strany inšpektorov SOI. Žalovaný trval na tom, že pred vydaním druhostupňového rozhodnutia preskúmal všetky podania a vyjadrenia žalobcu, vrátane podaného odvolania, ktoré opäť žiadnym spôsobom nespochybnilo kontrolou zistený objektívny skutkový stav zo dňa 08.04.2016. Tvrdil, že v danom prípade sa správny orgán pridržiaval v súlade so zásadou vyplývajúcou z úpravy ustanovenej v § 32 ods. 1 správneho poriadku, keď ako podklad pre vydanie rozhodnutia získal inšpekčný záznam z vykonanej kontroly zo dňa 08.04.2016, ktorý predstavuje relevantný výsledok vykonanej kontroly a sú v ňom zdokumentované objektívne zistenia skutkového stavu. V inšpekčnom zázname je priamo uvedené, že po zaplatení, nebol vydaný doklad o kúpe v žiadnej forme, pričom tento bol vydaný až po preukázaní sa služobnými preukazmi, čo nemožno považovať za okolnosť, ktorá by žalobcu zbavovala zodpovednosti za kontrolou zistený nedostatok. Žalovaný vyslovil názor, že konfrontácia žalobcu a inšpektorov SOI by bola neúčelová, nakoľko by kontrolou zistený objektívny skutkový stav žiadnym spôsobom nevyvrátila.

17. K námietke krajského súdu v bode 58 rozsudku ohľadom nespornosti, že inšpekčný záznam v časti vykonania kontrolného nákupu nebol zaznamenaný tak, ako sa v skutočnosti stalo a že je pravdou, ako tvrdí žalobca, že kontrolný nákup vykonával iba jeden inšpektor, nie obaja inšpektori, žalovaný uviedol, že kontroly zo strany správneho orgánu prebiehajú v zmysle metodiky postupu výkonu kontrol, a že sa jej zúčastňujú dvaja inšpektori. Predmetná kontrola prebehla plne v súlade so zákonom a metodikou postupu a zúčastnili sa jej obaja inšpektori. Skutočnosť, že druhý inšpektor nebol v tesnej blízkosti inšpektora kupujúceho tovar pri pokladni, resp. vedľa neho, nemá za následok, že inšpekčný záznam v časti vykonania kontrolného nákupu nebol zaznamenaný tak, ako sa v skutočnosti stal. Druhý inšpektor sledoval priebeh celého kontrolného nákupu a dodržiaval si odstup, ktorý mu objektívne umožňoval sledovať celý priebeh kontrolného nákupu tak, ako bol popísaný a zaznamenaný v inšpekčnom zázname. Zákon ani metodické pokyny nepredpisujú určenú vzdialenosť, ktorú konajúci inšpektori počas výkonu kontroly medzi sebou majú dodržiavať, a preto je prirodzené, že bol medzi inšpektormi vykonávajúcimi kontrolu odstup. Zákon tak isto nehovorí o tom, že každý kontrolný nákup musia vykonať obaja inšpektori SOI.

18. Žalovaný záverom dal do pozornosti, že predmetný postup výkonu kontroly bol na sťažnosť žalobcu podrobený aj vnútornej kontrole, ktorého zápisnica zo dňa 10.08.2016 je súčasťou spisu daného prípadu, pričom pochybenie zo strany inšpektorov SOI sa nepotvrdilo.

III.

Vyjadrenie žalobcu ku kasačnej sťažnosti žalovaného

19. Žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti žalovaného navrhol, aby kasačný súd uznesením podľa

§ 459 písm. a/ Správneho súdneho poriadku kasačnú sťažnosť žalovaného odmietol. Dal do pozornosti tú skutočnosť, že podľa vyjadrenia žalovaného prevzal rozsudok krajského súdu dňa 23.06.2017, podľa vyjadrenia informačného oddelenia krajského súdu kasačnú sťažnosť podal žalovaný v elektronickej forme dňa 25.07.2017 a súdom bola zaevidovaná dňa 28.07.2017, z čoho vyplýva, že žalovaný nestihol 30 dňovú lehotu na podanie kasačnej sťažnosti, ktorá márne uplynula dňa 24.07.2017.

20. Vo veci samej žalobca navrhoval, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť žalovaného zamietol a žalobcovi priznal náhradu trov kasačného konania, pokiaľ by kasačný súd zistil, že žalovaný kasačnú sťažnosť podal včas. Napadnutý rozsudok krajského súdu považoval za zákonný, vydaný po správnom právnom posúdení, presvedčivo odôvodnený, majúci za to, že tento nie je v žiadnom rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou kasačného súdu. K obsahu kasačnej sťažnosti žalovaného žalobca uviedol, že nesúhlasí s dôvodmi žalovaného, ktorými napáda zákonnosť napadnutého rozsudku krajského súdu. Rozhodnutie krajského súdu považoval za vecne a právne správne.

IV.

Konanie pred kasačným súdom

21. Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok upravujúci v zmysle § 1 a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

22. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ v spojení s § 438 ods. 2 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 453 ods. 2 S.s.p.), kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 452 ods. 1 v spojení s ust. § 137 ods. 4 S.s.p.) a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalovaného nie je dôvodná.

23. Predmetom prieskumného konania na kasačnom súde bol rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 6Sa/24/2016-46 zo dňa 24. mája 2017, ktorým krajský súd žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného (č. SK/0458/99/2016 zo dňa 11. novembra 2016) podľa § 191 ods. 1 písm. d/ a e/ S.s.p. zrušil.

24. Predmetom preskumavacieho súdneho konania v danej veci bolo rozhodnutie žalovaného - Slovenskej obchodnej inšpekcie, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave č. SK/0458/99/2016 zo dňa 11. novembra 2016, ktorým žalovaný odvolanie žalobcu zamietol a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu - Slovenskej obchodnej inšpekcie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Prešove pre Prešovský kraj zo dňa 23.06.2016, č. P/0096/07/16, potvrdil.

25. Prvostupňový správny orgán uvedeným rozhodnutím podľa § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa uložil žalobcovi pokutu 600,- € za porušenie povinností predávajúceho vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobku podľa § 16 ods. 1 citovaného zákona, ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že žalobca spotrebiteľom - inšpektorom na 1 ks/lit. Oleja CASTROL Magnatec 5W-40 á 8,03 €/ks účtované 7,23 Eur, teda o 0,80 Eur menej zakúpený v kontrolnom nákupe, doklad o kúpe výrobku nevydal v žiadnej forme, čo bolo zistené pri výkone kontroly dňa 08.04.2016 v prevádzkarni žalobcu Autosúčiastky VALDO, Pod Táborom 11680/37, Prešov.

26. Najvyšší súd ako súd kasačný v procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku krajského súdu ako súdu správneho vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu, obsahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku, ktoré z tohto dôvodu neopakuje a súčasne na ne

poukazuje.

27. Kasačný súd po vyhodnotení kasačných dôvodov žalovaného vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu so správnym poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Kasačný súd považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Aby neopakoval skutočnosti účastníkom známe, na zdôraznenie skutkových a právnych záverov k veci uvádza nasledovné.

28. V správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. (§ 2 ods. 1 S.s.p.)

29. Konanie pred správnym súdom je jednou zo záruk ochrany základných ľudských práv a slobôd a ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania. (§ 5 ods. 2 S.s.p.)

30. Správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy. (§ 177 ods. 1 S.s.p.)

31. Na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy. (§ 135 ods. 1 S.s.p.)

32. Správnym trestaním sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie orgánov verejnej správy o priestupku, správnom delikte alebo o sankcii za iné podobné protiprávne konanie. Ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie vo veciach správneho trestania ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe. (§ 194 ods. 1, 2 S.s.p.)

33. Správny súd nie je vo veciach správneho trestania viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak ide o skúmanie otázky zániku zodpovednosti za priestupok, uplynutia prekluzívnej lehoty alebo premlčacej lehoty, v ktorej bolo možné vyvolať zodpovednosť za iný správny delikt alebo za iné podobné protiprávne konanie. (§ 195 písm. b/ S.s.p.)

34. Kasačný súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že správny súd nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa tretej časti Správneho súdneho poriadku (§§ 177 a nasl. S.s.p.) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi.

35. Najvyšší súd zistil, že krajský súd v procese súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu v danej veci postupoval v súlade s procesnými pravidlami zákonodarcom nastolenými v prvej a druhej hlave tretej časti Správneho súdneho poriadku citovaných vyššie, keď súdny prieskum rozhodnutia žalovaného správneho orgánu napadnutého žalobou vykonal v súlade s platnou právnou úpravou zákona č. 250/2007 Z.z.. Kasačný súd po vykonaní súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovaného pri aplikácii zákonnej úpravy uvedeného zákona v spojení s právnou úpravou správneho poriadku postupom v zmysle zákonnej úpravy Správneho súdneho poriadku dospel k zhodnému záveru ako správny súd, a to že námietky žalobcu uvedené v jeho žalobe boli dôvodné, keď spochybnili správnosť a zákonnosť rozhodnutia žalovaného.

V.

Právne posúdenie odvolacím súdom

36. Podľa čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

37. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

38. Podľa čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

39. V zmysle čl. 1 ods. 1 prvá veta ústavy je Slovenská republika zvrchovaný, demokratický a právny štát. Základnou premisou materiálneho právneho štátu prezentuje všeobecná záväznosť práva pre všetkých. To znamená, že štátne orgány, orgány územnej samosprávy, ako aj každý jednotlivec musí konať tak, ako určuje právny poriadok. Základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 je zabezpečenie materiálneho a nie formálneho právneho štátu. Z uvedeného vyplýva, že pre zabezpečenie materiálneho právneho štátu je povinnosťou mocenských orgánov štátu konať a rozhodovať v súlade so zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy.

40. Z článku 152 ods. 4 ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Vplyvom ústavy dochádza k vsunutiu jej obsahovo-hodnotových vlastností do všeobecných pojmov zákona tak, aby bol zabezpečený ústavne konformný výklad. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je súčasťou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Práve tu je ťažisko činnosti správneho súdnictva, pretože dikcia zákona nemôže byť interpretovaná izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy SR) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právne záväznými predpismi Európskeho spoločenstva, Európskej únie.

41. Ústavný súd SR princíp materiálneho právneho štátu prezentoval v právnom názore: „V právnom štáte, v ktorom sú ako neoddeliteľné súčasť okrem iných stelesnené princípy, ako sú právna istota a spravodlivosť (princíp materiálneho právneho štátu), čo možno spoľahlivo vyvodiť z čl. 1 ústavy, sa osobitný dôraz kladie na ochranu tých práv, ktoré sú predmetom jej úpravy. Povinnosťou všetkých štátnych orgánov je zabezpečiť reálnu možnosť ich uplatnenia tými subjektmi, ktorými boli priznané“ (ÚS 17/1999, Nález z 22. septembra 1999. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 365; zhodne I.ÚS 44/1999, Nález z 13. októbra 1999. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 382, I.ÚS 10/98, I.ÚS 54/02. Nález z 13. novembra 2002. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 2002 - II. polrok, s. 750).

42. Správne súdnictvo v Slovenskej republike vychádza z materiálneho chápania právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy vyžadujúceho, aby verejná správa bola pod kontrolou súdnej moci. Je založené jednak na kontrole verejnej správy, či táto (ne)prekračuje jej zverené právomoci a jednak poskytuje ochranu subjektívnym právam osôb, do ktorých bolo zasiahnuté alebo zasahované v rozpore so zákonom. Hlavnou úlohou správneho súdnictva je teda ochrana subjektívnych práv a jeho cieľom ochrana práv fyzických a právnických osôb a ich prostredníctvom následne aj ochrana zákonnosti. Správne súdnictvo je neoddeliteľným atribútom právneho štátu zaručujúcim každej osobe, či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu ochranu práv pred činnosťou orgánov verejnej správy. Dodržiavanie zákonnosti v oblasti výkonnej moci a dôsledná ochrana jednotlivca je jednou z najdôležitejších črt právneho štátu, ktorého koncepcia práva stojí aj na dodržiavaní práva štátnymi orgánmi.

43. Najvyšší súd upriamuje pozornosť tiež na to, že správny súd v procese súdneho prieskumu

zákonosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa Správneho súdneho poriadku (rovnako ako podľa predchádzajúcej právnej úpravy správneho súdnictva v zmysle piatej časti Občianskeho súdneho poriadku) je povinný posudzovať súlad rozhodnutia a postup mu predchádzajúci so zákonom, a preto v konkrétnej veci sa zásadne obmedzí na otázku, či vykonané dôkazy, z ktorých správny orgán vychádzal, nie sú pochybné najmä ohľadom na prameň, z ktorých pochádzajú, alebo pre porušenie niektorej procesnej zásady správneho konania, a ďalej na otázku či vykonané dôkazy logicky robia vôbec možným skutkový záver, ku ktorému správny orgán dospel. Správny súd pri preskúmaní zákonosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu posudzuje, či správny orgán aplikoval na predmetnú právnu vec relevantný právny predpis a právnu úpravu na vec sa vzťahujúcu aplikoval v súlade s čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.

44. V predmetnej veci sa jedná o administratívne trestanie, nakoľko žalobca bol postihnutý za správny delikt a bola mu uložená sankcia. Kasačný súd upriamuje pozornosť tiež na to, že vo svojej rozhodovacej činnosti ustálil, že trestnoprávne princípy sa analogicky aplikujú i v správnom trestaní, a že trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb - podnikateľov) podlieha obdobnému režimu ako trestný postih za trestné činy (bližšie pozri napr. sp. zn. 3Sžn 68/2004, 3Sž 85/2007, 8Sžo 28/2007, 8Sžo 147/2008). Takýto záver vyplýva aj zo znenia čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách (publikovaný pod č. 209/1992 Zb.), keď Dohovor v článku 6 ods. 1 veta prvá uvádza „akékoľvek trestné obvinenie“, z ktorej právnej úpravy podľa názoru súdu vyplýva nevyhnutnosť poskytnúť záruky a práva, ktoré sú zakotvené v trestnom zákone a trestnom poriadku nielen obvinenému z trestného činu, ale aj subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívna zodpovednosť. Napokon aj Odporúčanie výboru ministrov č. R(91) pre členské štáty o správnych sankciách, ktoré bolo schválené Výborom ministrov 13.02.1991 na 452. zasadnutí zástupcov ministrov odporúča vládam členských štátov, aby sa vo svojom práve a aj v praxi riadili zásadami, ktoré vyplývajú z tohto odporúčania. Pokiaľ ide o rozsah pôsobnosti tohto odporúčania, je v ňom uvedené, že sa vzťahuje na správne akty, ktorými sa ukladá postih za správanie, ktoré je v rozpore s uplatniteľnými pravidlami, či už ide o pokuty alebo iné opatrenia trestnej povahy bez ohľadu na to, či majú peňažnú alebo inú povahu. Tieto druhy postihu sa považujú za správne sankcie.

45. V správnom konaní správny orgán konajúci podľa ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľa postupuje podľa ustanovení správneho poriadku, a preto je povinnosťou správnych orgánov oboch stupňov v konaní zistiť skutočný stav a pri tom postupovať v súčinnosti s účastníkom tohto konania. Pri posudzovaní správneho deliktu a rozhodovaní o ňom ako aj pri ukladaní sankcie je nutné pre nedostatok špeciálnej úpravy postupovať „*analogiae legis*“ podľa ustanovení obsahujúci trestnoprávnu úpravu (Trestný zákonník, Trestný poriadok). Pokiaľ aj orgány inšpekcie v administratívnom konaní o zisťovaní a sankcionovaní správneho deliktu postupujú analogia legis podľa trestnoprávnej úpravy, to neznamená, že trestnoprávnu úpravu aplikujú doslovne, pretože pre ich postup a rozhodovanie je základným hmotnoprávnym predpisom zákon o ochrane spotrebiteľa a procesný správny poriadok. (bližšie pozri napr. rozsudok NS SR sp. zn. 6Sžo/33/2014).

46. Vychádzajúc z ust. § 27 zákona o ochrane spotrebiteľa sa na konanie podľa toho zákona vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, okrem § 20 ods. 3 písm. e/ až h/ a § 21 a § 26a, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Žalobca bol sankcionovaný podľa ust. § 24 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý upravuje sankcie, nie priestupky (tie sú upravené v ust. § 23 zákona a na tie sa vzťahuje zákon o priestupkoch) Správny poriadok vo svojej tretej časti upravuje priebeh konania a vo svojom ustanovení § 21 upravuje samotné ústne pojednávanie. V tejto súvislosti poukazuje kasačný súd na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Asan/2/2016 publikované v zbierke stanovísk a rozhodnutí NS a súdov SR 4/2018 pod č. 41 podľa ktorého I. výroku „nariadenie ústneho pojednávania správnymi orgánmi vo veciach správnych deliktov je len fakultatívne. V rámci tejto kategórie správnych deliktov sa zásada ústnosti neuplatňuje a to spolu so zásadou verejnosti a bezprostrednosti. V zmysle správneho poriadku nariadenie ústneho pojednávania je ponechané na správnej úvahe správneho orgánu a jeho správna úvaha závisí od skutkových okolností v danej veci. Nič na tom nemení ani skutočnosť, že zákon o priestupkoch upravil inštitút ústneho pojednávania v priestupkových veciach kogentným spôsobom.“

47. Správne konanie v zmysle § 46 správneho poriadku je riadené zásadou zákonosti, ktorá musí byť

premietnutá už v procese správneho konania, keď zákonnosť vydaného správneho rozhodnutia je podmienená zákonnosťou konania predchádzajúceho jeho vydaniu. Vychádzajúc z uvedeného povinnosťou správneho orgánu je v správnom konaní zistiť v súlade s § 32 ods. 1 správneho poriadku skutočný stav veci ako materiálnej podmienky pre vydanie zákonného správneho rozhodnutia. Splnenie tejto zákonnej podmienky zákonodarca v súlade s čl. 6 Dohovoru v spojení s čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky dôraznejšie kladie v konaní zisťovania porušenia právnej povinnosti subjektom, ktorému je kladené za vinu porušenie právnej povinnosti a ukladania sankcií za takéto porušenie.

48. Vzhľadom k uvedenému kasačný súd sa v danej veci stotožňuje s argumentáciou krajského súdu, že povinnosťou správneho orgánu je zistiť skutkový stav tak, aby bolo bez akýchkoľvek pochybností zrejmé a preukázané, že sa skutok stal a že sa ho dopustil žalobca. Pokiaľ správne orgány bez akýchkoľvek pochybností nepreukážu, že sa skutok stal a spáchal ho žalobca, nie je možné dospieť k záveru o porušení právnej povinnosti žalobcom a to len na základe tvrdenia z inšpekčného záznamu, ktorému dá správny orgán prednosť pred rovnocenným vyjadrením účastníka konania. Kasačný súd zastáva zhodný názor ako správny súd, že v konaní o správnom delikte nesmie byť na ujmu objektívnosti zistenia skutkového stavu, aby dve skupiny rovnocenných dôkazov boli vyhodnotené v prospech jednej len preto, že ide o dôkaz produkovaný orgánom verejnej správy, ktorý z titulu postavenia v pozícii orgánu štátu musí byť považovaný za neomylný a nespochybniteľný, avšak na druhej strane môže byť jediným usvedčujúcim a nespochybniteľným dôkazom, najmä, ak protichodný dôkaz neexistuje alebo je pochybný. Vyjadrenie žalobcu k inšpekčnému záznamu po vykonaní kontroly má rovnakú dôkaznú váhu ako tvrdenie inšpektorov Slovenskej obchodnej inšpekcie. V predmetnom konaní správne orgány neodstránili dokazovaním, napr. konfrontáciou inšpektorov a žalobcu, prípadne predavača existujúce protichodné tvrdenia a teda nedostatočne zistili skutočný stav veci. Pokiaľ správne orgány oboch stupňov svoj záver ustálili na základe doposiaľ zisteného skutkového stavu, z dôvodov uvedených vyššie, ich rozhodnutia treba považovať za predčasné a teda za nezákonné, keďže ich vydaniu nepredchádzalo konanie, v ktorom by bol zistený skutočný stav veci v súlade s § 32 ods. 1 správneho poriadku.

49. Kasačný súd súhlasí aj s argumentáciou krajského súdu, že žalovaný sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia dôsledne nevyporiadal s námietkami žalobcu, ktorými namietal nezákonnosť prvostupňového rozhodnutia, keď v preskúmanom rozhodnutí žalovaný zopakujúce skutkové zistenia prvostupňového správneho orgánu skonštatoval, že skutkový stav považuje za spoľahlivo zistený a protiprávnosť konania žalobcu za nepochybne preukázanú, preto nezistil v odvolacom konaní dôvod na zrušenie alebo zmenu napadnutého rozhodnutia a tvrdenia žalobcu považuje za účelové, a to bez náležitého odôvodnenia. Uvedené má za následok nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia, podmieňujúce jeho nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov.

50. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, najvyšší súd ako súd kasačný námietky žalovaného uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako nedôvodné, keď tieto nespochybnili vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Z týchto dôvodov potom najvyšší súd kasačnú sťažnosť žalovaného podľa § 461 S.s.p. zamietol.

51. O náhrade trov kasačného konania kasačný súd rozhodol v zmysle právnej úpravy ustanovenej v § 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 S.s.p.. Žalobcovi priznal právo na náhradu trov tohto konania, keďže žalobca bol v konaní úspešný.

52. Toto rozhodnutie prijal kasačný súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.